

ธุรกิจน้ำตาล

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

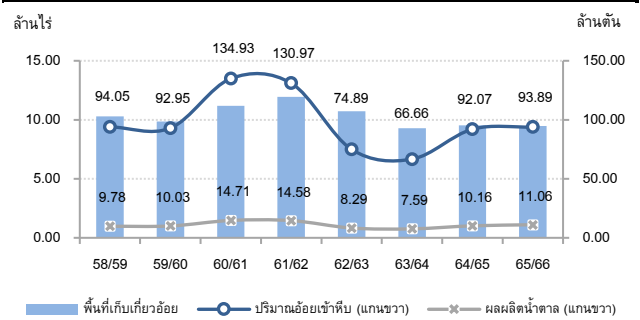
ISIC : 52107200 การผลิตน้ำตาล

ธุรกิจน้ำตาลในฤดูการผลิตปี 2566/67 มีแนวโน้ม "Neutral (+)" โดยในฤดูการผลิตนี้ แม้ผลผลิตอ้อยในประเทศคาดว่าจะลดลงจากอ้อยต่อที่ประสบภาวะภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และภาวะต้นทุนการเพาะปลูกอ้อยที่สูง แต่ราคาอ้อยยังคงปรับตัวในทิศทางสูงต่อเนื่องในระดับที่มากกว่า 1,000 บาท/ตันอ้อย เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน เมื่อพิจารณาสถานการณ์การบริโภคภายในประเทศ คาดการณ์ว่าจะมีทิศทางสูงขึ้นจากความต้องการใช้น้ำตาลในภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรมที่มากขึ้น นอกจากนี้ ทิศทางการส่งออกน้ำตาลของไทยมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากฐานที่สูงมากในปีก่อน โดยการเติบโตเป็นผลจากปริมาณส่งออก ซึ่งคาดว่าจะสามารถส่งออกได้เพิ่มในตลาดคู่ค้าหลักที่มีความต้องการต่อเนื่อง อาทิ อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ และประเทศคู่ค้าอื่นๆ ประกอบกับราคาน้ำตาลในตลาดโลกมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอีกในระยะสั้นจนถึงระยะกลาง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้ประเทศผู้ผลิตน้ำตาลรายใหญ่ของโลกอย่างบราซิลเก็บผลผลิตได้ช้าลง รวมถึงอินเดียที่คาดว่าจะประกาศลดโควตาการส่งออกน้ำตาลอย่างต่อเนื่อง โดยจำกัดการส่งออกน้ำตาลเพื่อสำรองให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ และเพื่อควบคุมราคาในประเทศไม่ให้แรงตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในด้านการเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีความหวานในระยะที่ 3 ตามปริมาณน้ำตาลที่มีการประกาศใช้ในช่วง 1 เมษายน 2566 - 31 มีนาคม 2568 จะยังคงส่งผลกระทบต่อการใช้งานน้ำตาลของภาคอุตสาหกรรมในระยะถัดไป

สถานการณ์ด้านการผลิตในประเทศ

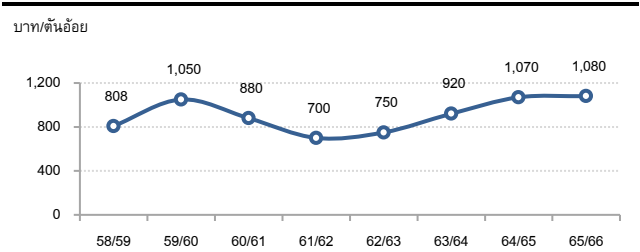
ในฤดูการผลิตปี 2565/66 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งสิ้น 93.89 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.0%YoY เมื่อพิจารณาผลผลิตน้ำตาล พบว่า มีทั้งสิ้น 11.06 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.9%YoY สะท้อนถึงคุณภาพของอ้อยเข้าหีบที่ได้แรงหนุนมาจากภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ส่งผลให้ค่าความหวานเฉลี่ยในฤดูการผลิตดังกล่าวปรับสูงขึ้นมาอยู่ที่ 13.32 C.C.S. จาก 12.70 C.C.S. ในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสาเหตุหลักที่ทำให้เกษตรกรเพาะปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมาจากแรงจูงใจด้านการเพิ่มขึ้นของราคาประกันรายได้จากโรงงาน โดยราคาอ้อยขั้นต้น ณ ระดับความหวานที่ 10 C.C.S. ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 1,080 บาท/ตันอ้อย ซึ่งเป็นราคาที่อยู่ในระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับราคาอ้อยขั้นต้นตลอดช่วง 7 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังมีผลของความต้องการบริโภคน้ำตาลที่เติบโตต่อเนื่องจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมีทั้งผู้บริโภคโดยตรง (End-consumer) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (End-user industries) อาทิ อุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์นม ที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้การเพาะปลูกอ้อยในฤดูการผลิตดังกล่าวขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน

รูปที่ 1 ภาพรวมการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำตาลไทย

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

รูปที่ 2 ราคาอ้อยขั้นต้น ณ ระดับความหวานที่ 10 C.C.S.

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

สถานการณ์ด้านการจำหน่าย

การบริโภคน้ำตาลภายในประเทศโดยรวมในช่วงไตรมาสแรกของปี 2566 มีการขยายตัว 7.8%YoY มาอยู่ที่ 0.64 ล้านตัน มีปัจจัยหนุนจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจและธุรกิจท่องเที่ยวที่ทยอยฟื้นตัวภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 คลี่คลายลง ประกอบกับความต้องการน้ำตาลเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้น้ำตาลในภาคอุตสาหกรรมช่วงไตรมาสแรกของปี 2566 กลับลดลง 2.1%YoY จากผลกระทบของมาตรการภาษีควบคุมความหวานในระยะที่ 2 (ประกาศใช้ 1 ตุลาคม 2562 - 31 มีนาคม 2566) ที่จำกัดความต้องการใช้น้ำตาลของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะน้ำตาลนม เครื่องดื่มรสหวาน และผลิตภัณฑ์นม

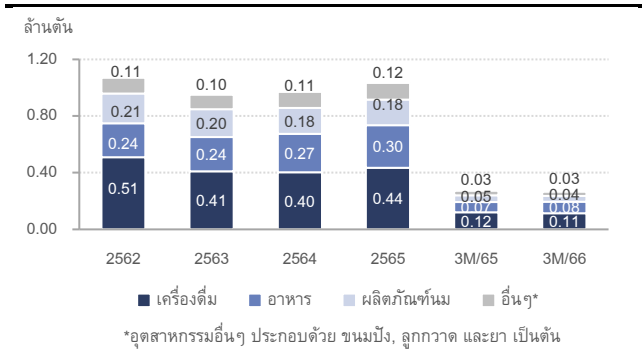
ตารางที่ 1 ปริมาณการบริโภคน้ำตาลทรายภายในประเทศ

	2560	2561	2562	2563	2564	2565	3M/66
การใช้ในภาคครัวเรือน (ล้านตัน)	1.32	1.39	1.41	1.36	1.32	1.42	0.37
เปลี่ยนแปลง (%YoY)	-4.2	5.7	1.3	-3.8	-2.8	7.3	16.2
การใช้ในภาคอุตสาหกรรม (ล้านตัน)	1.28	1.12	1.07	0.95	0.97	1.03	0.27
เปลี่ยนแปลง (%YoY)	5.1	-13.0	-4.3	-11.1	2.0	6.7	-2.1
ปริมาณรวม (ล้านตัน)	2.60	2.51	2.48	2.31	2.29	2.45	0.64
เปลี่ยนแปลง (%YoY)	0.2	-3.5	-1.2	-6.9	-0.8	7.0	7.8

ที่มา: สำนักบริหารอ้อยและน้ำตาลทราย

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 3 ปริมาณการบริโภคน้ำตาลทราย แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ที่มา: สำนักบริหารอ้อยและน้ำตาลทราย

สถานการณ์ด้านการส่งออก

การส่งออกน้ำตาลของไทยได้รับปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน อาทิ ผลผลิตน้ำตาลในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นตามผลผลิตอ้อยเข้าหีบ การลดโควตาการส่งออกน้ำตาลจากตลาดต่างประเทศ และผลจากความขัดแย้งที่ยืดเยื้อระหว่างรัสเซีย-ยูเครน รวมทั้งสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนทำให้ระดับราคาน้ำตาลทรายดิบของตลาดโลกยังอยู่ในระดับสูงเฉลี่ยมากกว่า 20 เซนต์ต่อปอนด์ ทั้งนี้ ประเทศไทยส่งออกน้ำตาลรวม 4.0 ล้านตัน ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2566 จาก 3.3 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นมูลค่า 1.94 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 28.4%YoY นอกจากนี้ อัตราค่าขนส่งของไทยที่ต่ำกว่าประเทศผู้ส่งออกรายอื่น ยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการส่งออกน้ำตาล โดยผู้นำเข้าน้ำตาลจากไทยรายใหญ่ยังคงเป็นอินโดนีเซีย เกาหลีใต้ และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ลาว เป็นต้น

ตารางที่ 2 มูลค่าการส่งออกน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล

	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			เปลี่ยนแปลง (%YoY)		
	2564	2565	5M/66	2564	2565	5M/66
น้ำตาลทราย	1,574.4	3,131.1	1,927.4	-12.3	98.9	28.5
- น้ำตาลทรายดิบ	683.4	1,571.2	1,157.6	-25.2	129.9	20.8
- น้ำตาลทรายขาว	891.0	1,559.9	769.7	0.9	75.1	42.1
กากน้ำตาล	21.0	26.0	14.8	-66.3	23.6	23.2
รวมทั้งหมด	1,595.4	3,157.1	1,942.1	-14.2	97.9	28.4

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 3 ตลาดส่งออกน้ำตาลทรายดิบของไทย

	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)		สัดส่วน (%)		เปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	2565	5M/66	2565	5M/66	2565	5M/66
1. อินโดนีเซีย	920.3	778.3	58.6	67.2	130.0	24.3
2. เกาหลีใต้	287.4	183.5	18.3	15.9	265.3	6.2
3. มาเลเซีย	158.0	109.9	10.1	9.5	714.0	69.7
4. ญี่ปุ่น	48.1	27.5	3.1	2.4	-4.8	31.7
5. นิวซีแลนด์	0.4	22.4	0.0	1.9	-42.0	9,890.8
อื่นๆ	157.2	36.2	10.0	3.1	17.3	-50.9
รวมทุกตลาด	1,571.2	1,157.6	100.0	100.0	129.9	20.8

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 4 ตลาดส่งออกน้ำตาลทรายขาวของไทย

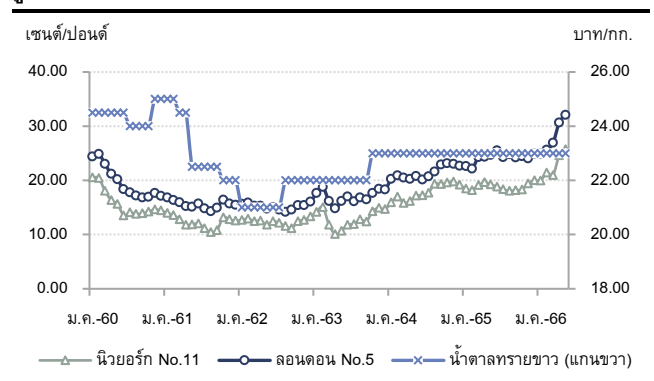
	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)		สัดส่วน (%)		เปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	2565	5M/66	2565	5M/66	2565	5M/66
1. ฟิลิปปินส์	207.3	168.9	13.3	21.9	178.1	517.3
2. กัมพูชา	305.3	153.0	19.6	19.9	23.0	14.3
3. ลาว	223.1	80.1	14.3	10.4	264.3	-7.1
4. ไต้หวัน	64.4	42.3	4.1	5.5	6.3	68.3
5. สิงคโปร์	58.2	39.3	3.7	5.1	20.1	68.5
อื่นๆ	701.4	286.2	45.0	37.2	76.3	16.3
รวมทุกตลาด	1,559.9	769.7	100.0	100.0	75.1	42.0

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

สถานการณ์ด้านราคา

เมื่อพิจารณาในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2566 ราคาน้ำตาลทรายดิบ No.11 ในตลาดนิวยอร์กเฉลี่ยอยู่ที่ 22.54 เซนต์ต่อปอนด์ เพิ่มขึ้น 19.0%YoY ขณะที่ราคาน้ำตาลทรายขาว No.5 ในตลาดลอนดอนเฉลี่ยอยู่ที่ 28.04 เซนต์ต่อปอนด์ เพิ่มขึ้น 18.8%YoY ส่วนราคาในประเทศยังคงทรงตัว โดยราคาน้ำตาลทรายขาวเฉลี่ยอยู่ที่ 23 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้ราคาน้ำตาลในตลาดโลกยังคงปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากโรงงานน้ำตาลบราซิล ซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออกน้ำตาลรายใหญ่ของโลกหันไปใช้อ้อยในการผลิตเอทานอลมากกว่าน้ำตาล เพราะได้กำไรที่สูงกว่า ประกอบกับแนวโน้มสภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้บราซิลเก็บผลผลิตได้ช้าลง และยังไม่สามารถเปิดหีบอ้อยได้ รวมถึงประเทศอินเดียที่ประสบปัญหาภัยแล้งจนรัฐบาลอินเดียต้องประกาศลดโควตาการส่งออก โดยจำกัดเพดานการส่งออกน้ำตาลต่อเนื้อเพื่อสำรองให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ

รูปที่ 4 ราคาน้ำตาลทรายในประเทศ และในตลาดโลก

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และ USDA

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

แนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรม

อุปทานน้ำตาลในฤดูการผลิตปี 2566/67 มีทิศทางที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวนทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย เป็นปัจจัยกดดันปริมาณอ้อยที่จะเข้าสู่ฤดูการผลิตดังกล่าว โดยคาดว่าพื้นที่ปลูกอ้อยจะลดลงราว 5%YoY จากพื้นที่ประมาณ 10 ล้านไร่ เนื่องจากเกษตรกรชาวไร่อ้อยบางส่วนหันไปปลูกมันสำปะหลังที่มีราคาดี เก็บเกี่ยวง่าย และทนแล้ง ประกอบกับการเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2566 ซึ่งจากการประเมินเบื้องต้นอาจทำให้ผลผลิตอ้อยเหลือเพียง 70-80 ล้านตัน ซึ่งน้อยกว่าฤดูการผลิตปี 2565/66 ถึง 10%YoY ในขณะที่เมื่อพิจารณาจากการเติบโตในฝั่งราคา ราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่มีแนวโน้มทรงตัวระดับสูงต่อเนื่อง ประกอบกับต้นทุนการผลิตของไทยที่มีแนวโน้มจะขยับขึ้น จึงทำให้ระดับราคาส่งออกน้ำตาลทรายของไทยอาจขยายตัวได้จำกัด

ทั้งนี้ ในส่วนของการบริโภคน้ำตาลภายในประเทศ ณ สิ้นปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ราว 2.5 ล้านตัน จากความต้องการใช้น้ำตาลที่เพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของการใช้ในภาคครัวเรือน และในภาคอุตสาหกรรม ตามการฟื้นตัวของภาคท่องเที่ยวและบริการ อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นอัตราภาษีความหวานระยะ 3 ตั้งแต่ประกาศใช้ในวันที่ 1 เมษายน 2566 - 31 มีนาคม 2568 อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้น้ำตาลในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ในขณะที่การส่งออกน้ำตาลคาดว่าจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากฐานที่สูงมากในปีก่อน โดยได้รับอานิสงส์จากสถานการณ์ความไม่มั่นคงด้านอาหารทั่วโลก ท่ามกลางสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน